ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI

UNIVERZITET U BIHAĆU

ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U BIHAĆU

STUDIJSKI PROGRAM

II CIKLUSA STUDIJA

"RELIGIJSKA EDUKACIJA"

Bihać, juni, 2018. g.

SADRŽAJ

SADRŽAJ 2
UVOD 4
1. OSNOVNE INFORMACIJE O UNIVERZITETU U BIHAĆU I ISLAMSKOM PEDAGOŠKOM FAKULTETU 4
1.1. Osnivač 4
1.2. O Univerzitetu 5
1.3. Organizacione jedinice u okviru Univerziteta 5
1.4. O Islamskom pedagoškom fakultetu 5
1.5. Analiza potreba i mogućnosti, s osvrtom na strateške ciljeve Univerziteta 6
1.6. Lista primjenjivih propisa Univerziteta 6
1.7. Informacija o korištenim referentnim tačkama 7
1.8. Informacije o učesnicima izrade studijskog programa 7
2. OPIS I TRAJANJE STUDIJA 8
2.1. Pozicija studijskog programa u strukturi Univerziteta 8
2.2. Dužina trajanja studija i stručni i akademski naziv koji se stiče završetkom studija 8
3. CILJEVI STUDIJSKOG PROGRAMA 8
4. OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE (NASTAVNE METODE) 8
5. EVROPSKI SISTEM PRIJENOSA BODOVA (ECTS) 9
6. SISTEM OCJENJIVANJA 9
7. PODRŠKA STUDENTIMA 9
8. PUT DO ZVANJA 10
9. OSIGURANJE KVALITETA 10
10. PERSPEKTIVE DIPLOMANATA I MOGUĆNOSTI ZAPOSLENJA 11
11. OPĆI I POSEBNI USLOVI UTVRĐENI STANDARDIMA I NORMATIVIMA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI VISOKOG OBRAZOVANJA 11
11.1. Pedagoški standardi 11
11.2. Broj studenata 11
11.3. Prostor, oprema, namještaj, biblioteka i ostali uslovi za rad 11
12. II CIKLUS STUDIJA 12
12.1. Obrazovni ciljevi i profil II ciklusa studija 12
12.2. Ishodi učenja II ciklusa studija 12
12.3. Nastavni plan II ciklusa studija 13

12.4. Matrica kompetencija II ciklusa studija 14
12.5. Uvjeti za upis i ponovni upis na studijski program 15
13. RESURSI POTREBNI ZA REALIZACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA I NAČIN NJIHOVOG OBEZBJEĐENJA 15
13.1. Osoblje 15
13.2. Prostor 15
13.3. Oprema 15
14. DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA IZVOĐENJE STUDIJSKOG PROGRAMA 16
15. INFORMACIJE O PREDMETIMA (NASTAVNI PROGRAM / SILABUSI PREDMETA) 16
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU 17
SAVREMENI TOKOVI OBRAZOVANJA 20
PEDAGOGIJA CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA 23
MENADŽMENT U OBRAZOVANJU 25
KUR'ANSKA PARADIGMA ODGOJA MLADIH 28
ODGOJ, OBRAZOVANJE I ISLAMSKA PRAVNA MISAO 31
INTENCIJE ISLAMSKOG PRAVA 35
HADISKE OSNOVE ODGOJA MLADIH 38
LINGVOSTILISTIKA KUR'ANA 41
MAGISTARSKI RAD 43

UVOD

Povijest modernog visokog obrazovanja Islamske zajednice u BiH prepoznatljivo je nagoviještena osnivanjem Više islamske šeriatske – teološke škole 1935. godine, a nakon njenog gašenja dolazi osnivanje Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu 1977. godine čime naš naše visoko islamsko obrazovanje dobija svoj savremeni karakter i osebujan intelektualan izraz.

Završetkom agresije na Bosnu i Hercegovinu i stvaranjem osnovnih uslova planskog razvoja, Islamska zajednica se orjentisala na rješavanje prioriteta nastalih demokratskim promjenama, a jedan od tih prioriteta bio je osposobljavanje stručnog kadra za predmet Islamska vjeronauka. Predmet je uveden u nastavni proces na području tadašnjeg Bihaćkog okruga u školskoj 1992/93. godini.

Zbog nedostatka kadra vjeronauka u osnovnim školama 1992. godine nije uvedena od prvog, nego tek od petog razreda. U školskoj 1995/96. godini vjeronauka je uvedena od prvog razreda i zbog toga je nedostajalo oko 60 predavača vjeronauke.

S druge strane bilo je neophodno da se razdvoji imamski posao od posla vjeroučitelja i da se za vjeronauku pripreme kadrovi sa višom i visokom stručnom spremom. Stoga je muftijstvo bihaćko pokrenulo inicijativu za osnivanje Islamske pedagoške akademije u Bihaću, po uzoru na već postojeću Akademiju u Zenici. U tu svrhu je u oktobru 1995. godine izrađen elaborat o opravdanosti otvaranja IPA u Bihaću i upućen Rijasetu IZ-e, a Rijaset je isti Rijaset prihvatio i proslijedio Saboru IZ-e na usvajanje.

Na svojoj redovnoj sjednici održanoj u Zenici 23.12.1995. godine, Sabor je prihvatio prijedlog Rijaseta i donio odluku o osnivanju Islamske pedagoške akademije u Bihaću, danas Islamskog pedagoškog fakulteta.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O UNIVERZITETU U BIHAĆU I ISLAMSKOM PEDAGOŠKOM FAKULTETU

Islamski pedagoški fakultet (tadašnja Islamska pedagoška akademije) se zajedno sa Višom ekonomskom školom, Mašinskim fakultetom i Pedagoškom akademijom udružio i pokrenuo proceduru osnivanja Univerziteta u Bihaću, koji je Odlukom Skupštine Unsko-sanskog kantona o davanju saglasnosti na Ugovor o udruživanju osnovan 28.07.1997. godine.

Danas, Islamski pedagoški fakultet djeluje kao organizaciona jedinica Univerziteta (na osnovu ugovora broj: 02-929/2010 zaključenog 22.4.2010.), i u svom radu primjenjuje sve zakonske propise koji se traže kod imenovanja nastavnog kadra i ostalih univerzitetskih standarda.

1.1. Osnivač

Univerzitet u Bihaću je javna ustanova u državnoj svojini sa svojstvom pravnog lica koja svoju djelatnost obavlja kao javnu službu, osnovana 28.07.1997 godine od strane Skupštine Unsko-sanskog kantona, organizuje i izvodi univerzitetske studije, naučni i visokostručni rad, razvija naučno, tehnološko i umjetničko stvaralaštvo.

Osnivač Islamskog pedagoškog fakulteta je Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini. Sabor Islamske zajednice je na svojoj redovnoj sjednici održanoj u Zenici 23.12.1995. prihvatio prijedlog Rijaseta i donio Odluku o osnivanju Islamske pedagoške akademije u Bihaću.

1.2. O Univerzitetu

Univerzitet u Bihaću je javna ustanova koja organizuje i izvodi univerzitetske studije sva tri ciklusa, naučni i visokostručni rad, razvija naučno, tehnološko i umjetničko stvaralaštvo. Sjedište Univerziteta u Bihaću se nalazi na adresi Pape Ivana Pavla II 2/2.

Od osnivanja do 2006. godine nastavni proces se izvodio na pet fakulteta i dvije više škole. Integrisanjem Univerziteta u Bihaću 2010. godine i pravosnažnim Rješenjem o registraciji u sudski registar je JU „Univerzitet u Bihaću" upisan je kao jedinstveno pravno lice, jedinstvenoga identifikacionog broja (ID) i jedinstvenog broja u PIO/MIO osiguranju.

Od osnivanja do danas, Univerzitet u Bihaću fokusiran je na osiguranje optimalnih uslova za izvođenje nastave i naučno – istraživačkog rada, inicijative u visokom obrazovanju, kreiranje stava akademske zajednice i podrške u vezi s reformom visokog obrazovanja, donošenje novih propisa, implementaciju, realizaciju i inoviranja nastavnih planova i programa na sva tri ciklusa studija, rješavanje pitanja studentskog standarda i dostizanje kvaliteta rada. Danas Univerzitet u Bihaću provodi visoko obrazovanje na sedam fakulteta.

1.3. Organizacione jedinice u okviru Univerziteta

U sastavu Univerziteta u Bihaću nalazi se sedam fakulteta, i to :

1. Biotehnički fakultet,
2. Ekonomski fakultet,
3. Fakultet zdravstvenih studija
4. Islamski pedagoški fakultet,
5. Pedagoški fakultet,
6. Pravni fakultet i
7. Tehnički fakultet

1.4. O Islamskom pedagoškom fakultetu

Odlukom Sabora IZ u Bosni i Hercegovini koja je donesena 23.12.1995. počela je sa radom tadašnja Islamska pedagoška akademija (IPA) u zgradi Bihaćkog muftijstva. Sa vrlo skromnim kapacitetima, kadrom i infrastrukturom tadašnja dvogodišnja Akademija je otpočela sa radom. Glavni cilj njenog osnivanja je bio osposobiti kadar za predavanje predmeta Islamska vjeronauka, koji je u to vrijeme bio obavezan predmet u osnovnim i srednjim školama našeg Kantona. Prva generacija naših studenata primljena je akademske 1996/1997. godine.

Islamski pedagoški fakultet bio je smješten u zgradi Bihaćkog muftijstva od osnivanja do 2000. godine kada je Visoki saudijski komitet za potrebe Fakulteta napravio novu zgradu. U sklopu fakulteta nalazi se internat za smještaj studenata, kapaciteta 120 kreveta i studentska menza sa tri obroka dnevno. To su usluge koje studentima Univerziteta u Bihaću pruža samo naš fakultet.

Godine 1997. IPA postaje članicom Univerziteta u Bihaću koji se tada osniva i to je zadržala i do danas kao pridružena članica Univerziteta, poštujući sva zakonska pravila koja se traže kod imenovanja nastavnog kadra i ostalih univerzitetskih standarda.

Godine 2006. Islamska pedagoška akademija (IPA) je transformisana u Islamski pedagoški fakultet (IPF), dok je akademske 2004/2005. izvršen prelaz sa dvogodišnjeg na trogodišnji studij. Na IPF-u je svoje obrazovanje i usavršavanje imalo priliku završiti veliki broj imama i vjeroučitelja sa USK i šire.

Godine 2012. otvoren je Odsjek za socijalnu pedagogiju i duhovnu skrb (SPDS) koji je postao vrlo atraktivan studentima Univerziteta u Bihaću.

Na Fakultetu do sada su upisane tri generacije studenata na master studiju Odsjeka za Islamsku vjeronauku, kao i jedna generacija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i duhovnu skrb.

1.5. Analiza potreba i mogućnosti, s osvrtom na strateške ciljeve Univerziteta

Islamska vjeronauka kao životna realnost našeg okruženja je istovremeno i nastavni predmet prisutan na nivou obaveznog osnovnog i srednjeg obrazovanja u BiH. Kako je područje obrazovanja regulisana kantonalnim, odnosno, entitetskim propisima, tako je i predmet (islamska) vjeronauka negdje obavezni dio NPP-a a negdje izborni. Postoje primjeri gdje je islamska vjeronauka zastupljena i u sistemu predškolskog obrazovanja. Kako se bacheloru Religijske edukacije otvara veliki raspon zaposlenja od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja, utvrđena je potreba za dodatnom specijalizacijom i usavršavanjem na II ciklusu studija na Odsjeku Islamske vjeronauke, ovisno od radnog profila i očekivanja radnih mjesta diplomanata IPF-a. Također, upis na II ciklus studija pored ostvarivanja dodatnih stručnih i naučnih kompetencija ima značajnu ulogu u razvoju Islamske vjeronauke, i kao profila nastavnika u školama, ali i u sferi provođenja društvenih istraživanja i razvoja ove oblasti nauke na Univerzitetu u Bihaću, IPF-u i USK. Rezultati koji se ostvaruju provođenjem II ciklusa studija na Odsjeku Islamske vjeronauke su u skladu sa strateškim ciljevima Strategije razvoja Univerziteta u Bihaću 2017-2022. i drugih strateških odluka Univerziteta.

IPF predviđa realizaciju ovog SP-a u trajanju od jedne godine i sa ukupno šest nastavnih predmeta, te je u okviru postojećih kapaciteta, kako prostornih, materijalnih, tako i ljudskih, postoje realne preporuke za uspješno izvođenje ovog studijskog programa u trajanju od jedne studijske godine. IPF je do sada realizirao II ciklus studija Religijske edukacije u trajanju od dvije studijske godine, tako da IPF u potpunosti pruža mogućnosti za realizaciju ovog studijskog programa.

1.6. Lista primjenjivih propisa Univerziteta

Prilikom izrade prijedloga ovog studijskog programa, primijenjeni su propisi Univerziteta u Bihaću definisani kroz:

- Statut Univerziteta u Bihaću
- Pravila studiranja na I ciklusu
- Pravilnik o polaganju ispita
- Etički kodeks
- Pravila o mobilnosti na Univerzitetu
- Pravilnik o procedurama za predlaganje, prihvaćanje, provođenje i praćenje realizacije studijskih programa
- Politika kvaliteta
- Pravilnik o osiguranju kvaliteta
- Druge specifične odluke organa i tijela Univerziteta

Pored ovog okvira primjenjivih propisa Univerziteta u Bihaću, prilikom izrade prijedloga ovog studijskog programa, u obzir su uzeti i:

- Pravila Islamskog pedagoškog fakulteta u Bihaću

- Zakon o Univerzitetu u Bihaću
- Zakon o visokom obrazovanju USK
- Okvirni zakon o visokom obrazovanju
- Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području USK
- Kriteriji za akreditaciju studijskih programa I i II ciklusa studija u BiH
- Preporuke o kriterijima za licenciranje VŠU i studijskih programa u BiH
- Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u VO u BiH
- Okvir za visokoškolske kvalifikacije u BiH
- Osnove kvalifikacijskog okvira u BiH
- Specifični dokumenti i preporuke organa, agencija i tijela u BiH i inozemstvu, relevantne za visokoškolsko obrazovanje i studiranje na I ciklusu studija

1.7. Informacija o korištenim referentnim tačkama

Prilikom izrade ovog SP-a konsultirani su:

- NPP Islamska vjeronauka za osnovne škole
- NPP Islamska vjeronauka za srednje škole
- Program vjerskog odgojno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama
- Pravilnik o vjeroučiteljima
- Dokumenti stručnih udruženja vjeroučitelja
- Odgojno-obrazovni propisi i dokumenti BiH, FBiH i USK
- Pozitivne smjernice i praksa evropskih i međunarodnih institucija u oblasti odgoja i obrazovanja
- Studijski program I ciklusa Islamske vjeronauke
- Studijski programi II ciklusa FIN-a u Sarajevu i IPF-a u Zenici
- Subject Benchmark Statement “Theology and Religious Studies” - UK QAA, 2014
- Subject Benchmark Statement “Education Studies” - UK QAA, 2015
- Razvojni i strateški dokumenti BiH, FBiH, USK i gradova i općina USK
- Strategija razvoja visokog obrazovanja i naučnoistraživačkog rada Islamske zajednice u BiH u periodu 2014. do 2024.
- Pedagoški standardi i normativi za osnovni odgoj i obrazovanje FBiH
- Pedagoški standardi i normativi za srednje obrazovanje.

1.8. Informacije o učesnicima izrade studijskog programa

Izrada Prijedloga SP-a je povjerena petočlanoj komisiji, a u toku izrade ovog SP-a konsultirane su strane zainteresirane za ovaj profil obrazovanja, ali i za razvoj visokog obrazovanja i naučno-istraživačkog rada iz oblasti visokog obrazovanja: akademsko i administrativno osoblje fakulteta, studenti fakulteta, menadžment fakulteta, predstavnici srodnih fakulteta u BiH i partnerskih fakulteta u Evropi, predstavnici osnivača IPF-a i Univerziteta u Bihaću, aktivi vjeroučitelja u USK, diplomirani studenti IPF-a i predstavnici lokalne zajednice i direktora

škola kao poslodavaca.
Konsultacije sa studentima I i II ciklusa Odsjeka Islamske vjeronauke, diplomiranim studentima i vjeroučiteljima su obavljene putem anketiranja i uključeno je preko stotinu ispitanika, dok su konsultacije sa drugim predstavnicima obavljane u direktnim razgovorima na sastancima.

2. OPIS I TRAJANJE STUDIJA

Studijski progam Religijska edukacija II ciklus, traje ukupno jednu akademsku godinu i vrednuje se sa 60 ECTS bodova.

2.1. Pozicija studijskog programa u strukturi Univerziteta

Univerzitet u Bihaću je javna VŠU koja organizuje i izvodi univerzitetske studije sva tri ciklusa studija. U svom sastavu ima 7 fakulteta i na svim nivoima studija se izvodi ukupno preko pedeset studijskih programa. IPF kao jedan od fakulteta Univerziteta ima dva odsjeka, Islamska vjeronauka i Socijalna pedagogija i duhovna skrb na kojima izvodi nastavu na I i II ciklusu studija. IPF je u prethodnom periodu relizirao studijski program II ciklus Religijske edukacije u trajanju od dvije studijske godine.

2.2. Dužina trajanja studija i stručni i akademski naziv koji se stiče završetkom studija

II ciklus studija Religijske edukacije traje jednu akademsku godinu, odnosno dva semestra i vrednuje se sa 60 ECTS bodova, u skladu sapropisima Univerziteta u Bihaću. Za uspješno okončanje studija je potrebno ostvariti 60 ECTS bodova, u skladu sa nastavnim planom ovog studijskog programa.

Stručni i akademski naziv koji se stiče uspješnim okončanjem studija, odnosno ostvarivanjem predviđenih 60 ECTS bodova je **Magistar religijske edukacije.**

3. CILJEVI STUDIJSKOG PROGRAMA

Opći ciljevi studijskog programa Religijske edukacije su preuzeti iz strateških dokumenata IZ u BiH i mogu se sažeti na način da omogućavaju usvajanje znanja i ostvarivanje ciljeva vjerskog odgojnog i obrazovnog rada sa svim starosnim skupinama, kao i razvoj potencijala, ostvarivanja i samoostvarivanja potpune ličnosti u skladu sa najvišim vrijednostima Islama i tradicije Bošnjaka.

4. OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE (NASTAVNE METODE)

Na II ciklusu studija nastavni proces se realizira u slijedećim formama:

- Predavanja: izvode predmetni nastavnici korištenjem odgovarajućih metoda, ovisno od ciljeva, planiranih ishoda učenja i predviđenih sadržaja.

- Vježbe: vezane su za realizaciju sadržaja predviđenih praktičnih znanja i vještina, izvode se sa manjim grupama studenata uz individualne i/ili timske ili grupne oblike rada.

- Seminari: oblik usmjerenog i samostalnog rada s ciljem primjene stečenih znanja i vještina, uz podrazumijevanje vođenog ali samostalnog rada studenata u kojem nastaje konkretan rezultat (esej, seminarski rad, članak i dr.) koji uključuje kritičku analizu obrađene teme i načina njenog prezentiranja.

- Projekti: za razliku od seminara, sadrže veći udio samostalnog rada studenata i manje stručno vođenje, obimniji su i u načelu nisu individualnog karaktera.

- Prezentacije: koriste se u vezi sa drugim oblicima provođenja nastave, s ciljem ostvarivanja predviđenih ishoda učenja u domeni komunikacije, naučnog elaboriranja i argumentiranja stavova i sudova.

- Radionice: specifičan oblik grupnog rada potreban studentima kako bi samoanalizom i iskustvom kroz učeše i organizaciju radionica bili osposobljeni za samostalnu organizaciju i vođenje istih.

5. EVROPSKI SISTEM PRIJENOSA BODOVA (ECTS)

Student prilikom studiranja ostvaruje 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno, 30 ECTS bodova u jednom semestru, uz zakonski propisan standard po kojem 1 ECTS bod predstavlja 25 sati rada studenta. Studentu se ECTS bodovi dodijeljuju samo nakon uspješno položenog predmeta i nakon uspješne odbrane magistarskog rada. Student za svaki predmet, pored dodijeljenih ECTS bodova dobiva i ocjenu na skali od 6 do 10.

6. SISTEM OCJENJIVANJA

Rad i znanje studenata prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku jednog semestra i na završnom ispitu. Nastavnik je obavezan da na prvom satu nastave upozna studente, između ostalog i sa strukturom ukupnog broja bodova kao i načinom formiranja ocjene. Student ostvaruje bodove za svaki oblik aktivnosti, provjere rada i ocjene znanja. U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50 % mora biti predviđeno za aktivnosti i provjere znanja u toku semestra.

Nakon završetka nastave i završnog ispita nastavnik određuje ukupni broj osvojenih bodova i formira konačnu ocjenu za svakog studenta. Student je uspješno položio predmet i dodijeljuju mu se ECTS bodovi samo ako na osnovu ostvarenih bodova ostvari ocjenu 6 ili veću. Navedeni kriteriji u tabeli su generički i primjenjuju se na sve predmete.

Ocjene		Broj bodova	Opisna ocjena
A	10	95-100	Izvrstan
B	9	85-94	Odličan
C	8	75-84	Vrlo dobar
D	7	65-74	Dobar
E	6	60-64	Dovoljan
F	5	0-59	Nedovoljan

7. PODRŠKA STUDENTIMA

Studentima su predmetni nastavnici i saradnici dostupni u terminima predviđenim za konsultacije, te putem on-line komunikacije na Infoservisu Islamskog pedagoškog fakulteta. Prilikom izrade magistarskog rada svaki student ima na raspolaganju mentora, prostor za obavljanje naučno-istraživačkog i teoretskog dijela rada, literaturu, bogato opremljenu

biblioteku, kao i veoma podršku osoblja Fakulteta u cjelosti.

Osim literature na bosanskom, biblioteka IPF-a posjeduje značajan broj referentne i stručne literature prvenstveno na arapskom, ali i na drugim jezicima, poput engleskog, turskog i drugim jezicima.

8. PUT DO ZVANJA

Upis na studijski program ostvaruje se prijavom na konkurs. Student se nakon odslušanih predmeta I semestra upisuje u II semestar. Student u dogovoru sa nastavnikom koji učestvuje u realizaciji nastave na drugom ciklusu studija predlaže Nastavno-naučnom vijeću naslov i temu za izradu rada sa odgovarajućim obrazloženjem. Nakon što položi predmete II ciklusa studija student brani magistarski rad i nakon uspješne odbrane rada stiče ukupno 60 ECTS bodova predviđenih nastavnim planom i akademsko zvanje Magistar religijske edukacije. Studentu se odmah nakon odbrane magistarskog rada izdaje Uvjerenje o završenom drugom ciklusu studija, a Diploma sa Dodatkom diplomi se dodjeljuje na redovnoj promociji diplomanata i magistranata Fakulteta.

Zvanje Magistar religijske edukacije stiču svi kandidati koji su ispunili sve obaveze predviđene programom studija: odnosno sakupili 60 ECTS kredita, na način da su položili sve predviđene ispite i izradili i uspješno odbranili magistarski rad.

9. OSIGURANJE KVALITETA

Osiguranje kvaliteta će se ostvariti primjenom internog sistema osiguranja kvaliteta Univerziteta u Bihaću i specifičnostima Islamskog pedagoškog fakulteta. Sistem internog osiguranja kvaliteta na ovom studijskom programu obuhvata: planiranje, dokumentovanje, izmjene i dopune, realizaciju, usklađenost ciljeva, nastavnog procesa, ishoda učenja i evaluaciju rezultata, evaluaciju kvaliteta realizacije predmeta, evaluaciju kvaliteta realizacije studijskog programa, evaluaciju kvaliteta i doprinosa akademskog osoblja, evaluaciju kvaliteta resursa i sistema podrške studentima, analizu upisane generacije studenata, analizu ECTS opterećenja studenata, analizu prolaznosti i sistema provjere znanja i polaganja ispita, analizu nastavnog procesa, analizu prakse i drugih oblika praktične nastave, anonimne ankete studenata, diplomiranih studenata, partnera izvan Univerziteta, predstavnika poslodavaca, usklađivanje sa i primjenu novih zahtjeva i standarda zanimanja, primjenu novih propisa, usklađivanja sa dostignućima nauke, redovna unaprijeđenja periodičnim sistemskim analizama, samoevaluaciju studijskog programa, pripremu za i ispunjenje kriterija za akreditaciju studijskih programa, praćenje relevantnih indikatora kvaliteta Fakulteta i studijskog programa, ostvarivanje ishoda učenja i zadovoljstvo studenata i dr.

Osnovne karakteristike primjenjenog sistema osiguranja kvaliteta su periodičnost, sveobuhvatnost, reprezentativnost, neovisnost i gdje je potrebno anonimnost. Fakultet svoje aktivnosti osiguranja kvaliteta studijskog programa provodi u skladu sa svim važećim propisima Univerziteta, posebno Pravilnikom o osiguranju kvaliteta i Politikom kvaliteta, uz naglašenu primjenu vrijednosti definisanih Politikom kvaliteta.

10. PERSPEKTIVE DIPLOMANATA I MOGUĆNOSTI ZAPOSLENJA

Ovaj studij osposobljava studente za samostalni istraživački rad i objavljivanje naučnih radova, osposobljava ih naročito za naučna istraživanja u području odgoja i obrazovanja, napose vjerskog, za rad na naučnim i stručnim projektima koji se bave temama iz religijske pedagogije i, naročito, iz islamskog odgoja i obrazovanja, te za religijsko-pedagoške poslove u školama i odgojno-obrazovnim institucijama Islamske zajednice. Diplomanti također mogu nastaviti studij III ciklusa.

11. OPĆI I POSEBNI USLOVI UTVRĐENI STANDARDIMA I NORMATIVIMA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI VISOKOG OBRAZOVANJA

Vlada USK je donijela Standarde i normative za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području USK kojim je definisala da je visoko obrazovanje od posebnog javnog interesa, te je standardima utvrdilo opće a normativima posebne uslove za kvalitetno obavljanje nastavnog i naučno-istraživačkog rada.

11.1. Pedagoški standardi

Standardi i normativi studiranja su okarakterizirani kao instrument realiziranja definiranih nastavnih planova i programa koji daju odgovarajući profil obrazovanja. Visokoškolska ustanova može obavljati djelatnost visokog obrazovanja ako ima najmanje polovinu nastavnika u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na svim obaveznim i izbornim predmetima te da za svaki predmet utvrđen u nastavnom planu i programu ima verificiranog nastavnika u skladu sa zakonom. Definisani su i zahtjevi u pogledu broja i strukture nastavnog kadra, viših asistenata, asistenata i ostalih radnika.

11.2. Broj studenata

Definisane su i optimalne nastavne linije u pogledu broja studenata na predavanjima, vježbama i seminarima, za predavanja po grupacijama nauka a za vježbe i seminare po vrstama vježbi. Predviđeno je da se usklađivanje optimalnih nastavnih grupa studenata vrši sa standardima EU, prema raspoloživim mogućnostima osnivača.

11.3. Prostor, oprema, namještaj, biblioteka i ostali uslovi za rad

Definisani su i zahtjevi u pogledu osiguranja minimalnih materijalno-tehničkih uslova, primarno optimalne površine raspoloživog prostora (učionica, laboratorija i dr.), prema oblasti studija, pristupa invalidnim licima, opreme, računarske opreme i mreže, nastavnih sredstava, namještaja, biblioteke i ostalih uslova za rad i studiranje.

12. II CIKLUS STUDIJA

12.1. Obrazovni ciljevi i profil II ciklusa studija

Cilj magistarskog (II ciklus) studija na Odsjeku za islamsku vjeronauku jeste proširiti, dopuniti i dodatno osavremeniti i sistematizirati znanja stečena na I ciklusu (dodiplomski) studija, te osigurati vertikalnu akademsku prohodnost na Odsjeku za islamsku vjeronauku. Primarni obrazovni cilj ovog studija je omogućavanje sticanja kompetencija potrebnih studentima za kvalitetan rad i profesionalni razvoj i usavršavanje u specifičnim oblastima pedagoškog i religijskog rada u odgojnim, obrazovnim i drugim ustanovama, posebno religijske edukacije srednjoškolske populacije i za provođenje stručnih istraživanja i pisanja stručnih i naučnih radova u nastavi islamske vjeronauke. Također, ovaj studij za cilj ima izgradnju ispravnih shvatanja, stavova i sistema vrijednosti u skladu sa najvišim pedagoškim normama, u duhu islamskog svjetonazora i temeljeno na kritičkom promišljanju prioriteta razvoja svakog pojedinca.

12.2. Ishodi učenja II ciklusa studija

Nakon uspješno završenog studijskog programa II ciklusa studija Religijske edukacije, student će biti u stanju da:

1. Samostalno i u timu planira, organizira i izvodi program religijske edukacije u odgojnim i obrazovnim ustanovama u skladu sa različitim profilima učenika i stilovima učenja;
2. Koristi specijalizirana i napredna teorijska i praktična znanja iz oblasti odgojno-obrazovnih i religijskih nauka u domenama provođenja analiza, istraživanja, procjena, predviđanja i odabira;
3. Prepoznaje vrijednosne sisteme i sudove učenika i drugih, te usklađuje svoje djelovanje za optimalne rezultate razvoja pojedinca, u skladu sa političkim, društvenim, filozofskim, teološkim, etičkim, umjetničkim, praktičnim i institucionalnim religijskim svjetonazorom, te utiče na ispravno formiranje vlastitog i kolektivnog identiteta pojedinca, u skladu sa tradicionalnim svjetonazorom;
4. Tumači percepcije i prakse više religijskih tradicija prisutnih na području BiH, uključujući njihove historijske periode i društvene promjene;
5. Kritički promišlja i upoređuje različite primarne i sekundarne izvore informacija, ne samo religijskih nauka već i društvenih i humanističkih, s ciljem unaprijeđenja vlastitih znanja i nastavne prakse u BiH;
6. Organizira učešće u vjerskim i tradicionalnim obredima;
7. Vrši transfer znanja, pismeno i usmeno, primjerenim vokabularom uvažavajući principe interdisciplinarnosti i timskog rada, te koristeći savremene tehnologije gdje je to potrebno;
8. Razvija praksu kontinuiranog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja;
9. Promoviše univerzalne ljudske vrijednosti poput pravde, mira, poštenja, uvažavanja, vlastitog identiteta i ljubavi;
10. Ispravno pozicionira religijska tumačenja pojavnog i duhovnog svijeta na osnovama vjerovanja, a u kontrastu sa širim društvenim konktekstom, normama i očekivanjima.

12.3. Nastavni plan II ciklusa studija

Šifra	**SEMESTAR I**	P	V	ECTS
IPF-IV18-M-111	Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju	2	2	5
IPF-IV18-M-112	Savremeni tokovi obrazovanja	2	2	5
IPF-IV18-M-113	Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja	2	1	5
-	Izborni predmet	2	1	5
-	Izborni predmet	2	1	5
-	Izborni predmet	2	1	5
UKUPNO				30

Šifra	IZBORNI PREDMETI	P	V	ECTS
IPF-IV18-M-114	Menadžment u obrazovanju	2	1	5
IPF-IV18-M-115	Kur'anska paradigma odgoja mladih	2	1	5
IPF-IV18-M-116	Odgoj, obrazovanje i islamska pravna misao	2	1	5
IPF-IV18-M-117	Intencije islamskog prava	2	1	5
IPF-IV18-M-118	Hadiske osnove odgoja mladih	2	1	5
IPF-IV18-M-119	Lingvostilistika Kur'ana	2	1	5

Šifra	**SEMESTAR II**	P	V	ECTS
IPF-IV18-M-299	Magistarski rad	-	-	30
UKUPNO				30

12.4. Matrica kompetencija II ciklusa studija

Ishodi učenja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obavezni predmeti										
Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju		x			x		x	x		
Savremeni tokovi obrazovanja	x	x	x	x	x			x		x
Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja		x	x		x			x	x	x
Izborni predmeti										
Menadžment u obrazovanju	x	x			x	x		x		
Kur'anska paradigma odgoja mladih	x	x	x			x	x	x	x	x
Odgoj, obrazovanje i islamska pravna misao	x	x	x	x	x	x				x
Intencije islamskog prava		x	x						x	x
Hadiske osnove odgoja mladih	x	x	x	x		x	x		x	x
Lingvostilistika Kur'ana							x			
Magistarski rad		x	x	x	x		x	x	x	x

12.5. Uvjeti za upis i ponovni upis na studijski program

Upis na studijski program ostvaruje se prijavom na konkurs. Pravo na upis imaju svi diplomanti I ciklusa studija sa ostvarenih 240 ECTS bodova na Odsjeku islamske vjeronauke IPF-a u Bihaću i IPF-a u Zenici, te na Odsjeku islamske vjeronauke / religijske pedagogije na FIN-u u Sarajevu. Upis diplomanata drugih fakulteta je moguć samo uz posebno odobrenje Komisije Fakulteta koja o tome donosi rješenje. Nije moguć upis diplomanata koji su ostvarili 180 ECTS bodova ili čiji je studijski program trajao manje od četiri godine.

Prijepisi sa drugih studijskih programa su mogući na osnovu zahtjeva i odborenja Komisije Fakulteta koja donosi rješenje o odobravanju i priznatim ispitima. Studenti koji prekinu studij iz bilo kog razloga, mogu nastaviti studij na II ciklusu podnošenjem zahtjeva i izmirenjem finansijskih obaveza ponovnog upisa.

13. RESURSI POTREBNI ZA REALIZACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA I NAČIN NJIHOVOG OBEZBJEĐENJA

Islamski pedagoški fakultet u svom vlasništvu posjeduje potrebne prostorne i materijalne resurse za kvalitetnu realizaciju ovog studijskog programa. U pogledu ljudskih resursa i nastavnih obaveza zaposlenika postoje kapaciteti za realizaciju i ovog studijskog programa.

13.1. Osoblje

Studijskim programom je predviđena realizacija nastave u obimu od 180 sati nastave i 120 sati vježbi u zimskom semestru. Ovo radno opterećenje pri optimalnom radnom opterećenju akademskog osoblja predstavlja ekvivalent 2 nastavnika i <1 saradnika. Kako se, pak, radi o specifičnim predmetima, to će u realizaciji ovog studijskog programa u odgovarajućem obimu biti uključeno ukupno pet nastavnika koji će realizirati i sate nastave i vježbi. S ciljem unaprijeđenja kvaliteta studentskih iskustava u procesu učenja i podučavanja, na svakom nastavnom predmetu mogu biti imenovana dva nastavnika kao nosioci predmeta, od kojih će jedan biti izvan IPF-a Bihać.

13.2. Prostor

Islamski pedagoški fakultet raspolaže sa odgovarajućim materijalnim resursima za realizaciju ovog studijskog programa. Ukupan koristan prostor zgrade iznosi 2100 m^2, od kojih 10 učionica zauzimaju oko 400 m^2, te fonolaboratorij i računarski centar sa po 30 mjesta, biblioteka i čitaonica 80 m^2, kao i 3 amfiteatra i preko 1000 m^2 predviđenih za studentske potrebe (studentski dom kapaciteta 130 kreveta, restoran, studentska džamija, sportski teren, i sl.).

13.3. Oprema

Svaka od učionica je, pored osnovnih preduvjeta, opremljena savremenom opremom (pametne table, računari, projektori). Fonolaboratorij i računarski centar su opremljeni na odgovarajući način sa po 30 mjesta/uređaja za izvođenje nastave i vježbi. Sve to govori u prilog da postoje

svi materijalni preduslovi za kvalitetno izvođenje nastavnog procesa. Biblioteka raspolaže sa preko 5000 naslova a studentima su osigurani računari sa pristupom internetu.

14. DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA IZVOĐENJE STUDIJSKOG PROGRAMA

Student je obavezan da u roku od pet (5) godina nakon upisa u prvi (I) semestar položi sve ispite i odbrani magistarski rad.

IPF ostvaruje pristup elektronskim sistemima za provjeru autentičnosti radova i isti će biti korišteni za sve radove studenata, kao i za provjeru magistarskog rada studenta. Sa studentima se u okviru predmeta Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju obrađuju teme originalnosti, plagijarizma i tehnike za sprječavanje i izbjegavanje istih. Također se kroz obavezne seminarske radove studenata razvija odgovarajuća akademska kultura koja podržava i odobrava samo originalnost studenata i nastavnika.

Finansijski troškovi studija se određuju odlukama Vlade USK-a. Fakultet omogućuje studentima da izmirenje troškova studija izvrše u ratama. Izdavanje dokumenta i potvrda o statusu i studiju je uslovljeno izmirenjem finansijskih obaveza u skladu sa ugovorom koji se potpisuje između studenta i Fakulteta.

Fakultet planira svake akademske godine upisivati između 10-20 redovnih-samofinansirajućih studenata.

Prilikom upisa studija, studenti se opredjeljuju za tri izborna predmeta od šestt ponuđenih. Nastava će se izvoditi na predmetima na predmetima koje je izabralo više od sedam (7) studenata.

15. INFORMACIJE O PREDMETIMA (NASTAVNI PROGRAM / SILABUSI PREDMETA)

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU

Naziv predmeta: Metodologija sitraživanja u odgoju i obrazovanju		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-111
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika:	Ime asistenta:	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	Vježbe	Samostalno učenje	Esej	Ukupno
30	30	40	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Oblikovanje svijesti o značaju pedagoških istraživanja za razvoj religijske edukacije; razviti temeljnu naučnu pismenost.	
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita iz ovoga predmeta student će biti osposobljen za praćenje naučne i stručne literature i za provođenje istraživanja u pedagoškoj i religijsko-pedagoškoj praksi. Upoznati studente sa temeljnim spoznajama koje ih osposobljavaju za planiranje i provođenje kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja u podruju odgoja i obrazovanja općenito i religijske edukacije posebno.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Značaj istraživanja odgoja i obrazovanja. Povijesni razvoj. Odnos hipoteze i teorije.
	2. Sedmica	Vrste istraživanja: temeljna, razvojna, primijenjena i akcijska. Longitudinalni i transverzalni pristup istraživanjima. Deskriptivna i kauzalna istraživanja.
	3. Sedmica	Osnovne paradigme istraživanja odgoja i obrazovanja. Izrada projekta istraživanja.
	4. Sedmica	Provođenje istraživanja.
	5. Sedmica	Etika istraživačkog čina. Odabiranje uzorka istraživanja. Vrste uzoraka.
	6. Sedmica	Osnove statistike obrade podataka Izrada izvješa o istraživanju. Vrste naučnih i stručnih tekstova.
	7. Sedmica	Rekapitulacija

	8. Sedmica	Karakteristike kvantitativno usmjerenih istraživanja.
	9. Sedmica	Izvori podataka u pedagoškim istraživanjima. Problem mjerenja: direktno i indirektno mjerenje.
	10. Sedmica	Hipotetski konstrukti, intervenirajuće i manifestne varijable u pedagogijskim istraživanjima.
	11. Sedmica	Mjerne ljestvice. Osnovne značajke eksperimenta. Osnovni eksperimentalni nacrti. Pokusi i kvazi-pokusi. Ex-post facto eksperiment. Deskriptivna i induktivna statistika.
	12. Sedmica	Karakteristike kvantitativno usmjerenih istraživanja. Akcijska istraživanja. Studije slučaja.
	13. Sedmica	Etnografska istraživanja. Studije života i ostale metode povijesnih istraživanja.
	14. Sedmica	Analize sadržaja. Problem analize i razrade podataka kvalitativnih istraživanja.
	15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra		70 %
	2. prezentacije		10 %
	3. gosti predavači		20 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. esej	10 %	10. sedmica
	2. I parcijalni ispit	20 %	7. sedmica
	3. II parcijalni ispit	20 %	14. sedmica
	4. završni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Mužić, V. (2004.): *Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja* (2. prošireno izdanje). Zagreb: Eduka.
3.2. Dodatna literatura	1. Silobri, V. (2000.) *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska naklada. 2. Halmi: A.(1999.): *Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima*. Zagreb: Alinea (Poglavlja: 1., 3., 4. i dio 5.) 3. Mužić, V. (1996): *Paradigmatski aspekti odnosa kvalitativnog i kvantitativnog vrednovanja odgojno-obrazovnog procesa*. U: *Vrednovanje obrazovnog procesa, programa, ostvarivanja, učinka* (ur. A. Peko i V. Mužić). Osijek: Pedagoški fakultet, str. 1-27.

	4. Sekuli-Majurec, A. (2000.): *Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme.* Napredak, 141 (3): 289-300.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

SAVREMENI TOKOVI OBRAZOVANJA

Naziv predmeta: Savremeni tokovi obrazovanja		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-112
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Izet Pehlić	Ime asistenta:	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 2 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 60	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	30	40	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Cilj ovog kolegija jeste stjecanje uvida u savremene tokove u obrazovanju i prepoznavanje njihovih refleksija na predmet i nastavu islamske vjeornauke u državnim školama u Bosni i Hercegovini.	
1.2. Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija studenti će biti u stanju: – poznavati logiku rekonceptualizacije obrazovanja i suštinu reforme obrazovanja u BiH, – znati kreirati indivudualni obrazovni plan za osobu s posebnim potrebama, – znati planirati nastavu sa ishodima učenja, – moći će svojim direktnim uključivanjem osnažiti reformski tim u školi.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Kriza tradicionalne škole i njezini uzroci i rekonceptualizacija obrazovanja
	2. Sedmica	Teorije znanosti o odgoju i teorije škole
	3. Sedmica	Planiranje ishoda učenja i izrada individualnog obrazovnog plana
	4. Sedmica	Glavne sociološke teorije obrazovanja i odgoja
	5. Sedmica	Teorije reformiranja odgojno-obrazovnih sistema
	6. Sedmica	Koncept odgojno-obrazovne politike
	7. Sedmica	Rekapitulacija
	8. Sedmica	Reformiranja odgojno-obrazovnih sistema
	9. Sedmica	Škola u odgojno-obrazovnoj reformi

	10. Sedmica	Koncept kurikuluma i kurikulumske teorije
	11. Sedmica	"Prvih 20 koraka da se bilo šta nauči puno brže, bolje i lakše"
	12. Sedmica	Planiranje školske sutrašnjice – 12 koraka u preobrazbi obrazovnog sistema
	13. Sedmica	BiH strategija obrazovanja – strateški pravci razvoja
	14. Sedmica	Problemi reforme obrazovanja u BiH
	15. Sedmica	Rekapitulacija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave		1. predavanje 2. prezentacije 3. radionica/grupni rad	10 % 30 % 60 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi za dijete s posebnim potrebama	10	Tokom semestra
	2. Seminarski rad	15	5. sedmica
	3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana	15	10. sedmica
	4. Izrada pripreme za srednjoškolsku nastavu s definiranim ishodima učenja	10	12. sedmica
	5. Pismeni ispit	50	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Dryden G. & Vos, J. (2001). *Revolucija u učenju – kako promijeniti način na koji svijet uči*. Zagreb: Educa. 2. König, E. & Zedler, P. (2001). *Teorije znanosti o odgoju – Uvod u osnove, metode i praktičnu primjenu*, Zagreb: Educa;
3.2. Dodatna literatura	1. Pastuović, N. (1999). *Edukologija – Integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja*, Zagreb: Znamen. 2. Tillman, K.J.. (ur.) (1994): *Teorije škole*. Zagreb: Educa. 3. Vijeće ministara BiH (2008). Strateški pravci razvoja obrazovanja u Bosni i Hercegovini sa planom implementiranja, 2008-2015.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

PEDAGOGIJA CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA

Naziv predmeta: Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-119
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Obavezni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Nusreta Kepeš	Ime asistenta:	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 1 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 45	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	Vježbe	Samostalno učenje	Esej	Ukupno
30	15	55	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Omogućiti studentima da steknu temeljne spoznaje o savremenoj i tradicionalno-islamskoj problematici cjeloživotnog obrazovanje. Kod studenata će se nastojati razviti senzibilitet prema cjeloživotnom učenju kao ličnoj životnoj orijentaciji.	
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita iz ovoga predmeta student će biti u stanju da razvija praksu kontinuiranog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Terminološka i pojmovna određenja: permanentno obrazovanje/učenje, rekurentno/povratno obrazovanje;
	2. Sedmica	Terminološka i pojmovna određenja: doživotno obrazovanje/učenje, daljnje obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje/učenje;
	3. Sedmica	Koncepti organizacije koja uči (learning organization) i društva koje uči/društva znanja (learning society).
	4. Sedmica	Islam, vjera znanja. Obaveza permanentnog sticanja znanja kao farz (vjerska obaveza).
	5. Sedmica	Savremena muslimanska društva i zaborav zadaće sticanja znanja.
	6. Sedmica	Europa kao društvo znanja (orijentacija Europske unije).
	7. Sedmica	Rekapitulacija
	8. Sedmica	"Memorandum Europske unije o cjeloživotnom učenju".
	9. Sedmica	Bosna i Hercegovina prema društvu koje uči.

	10. Sedmica	Nove informacijske tehnologije u cjeloživotnom učenju.
	11. Sedmica	„Orijentacijsko znanje.“
	12. Sedmica	Upravljanje znanjem u društvu znanja.
	13. Sedmica	Ekonomija temeljena na znanju (knowledge economy).
	14. Sedmica	Implikacije cjeloživotnog obrazovanja na obrazovnu politiku i praksu obrazovanja.
	15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra		70 %
	2. prezentacije		20 %
	3. gosti predavači		10 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. esej	10 %	10. sedmica
	2. I parcijalni ispit	20 %	7. sedmica
	3. II parcijalni ispit	20 %	14. sedmica
	4. završni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Dryden, G. i J. Vos (2001), *Revolucija u učenju*, Zagreb: Educa.
3.2. Dodatna literatura	1. Senge, M. P. et al. (2000), *Schools That Learn: A Fifth Discipline Fieldbook for Educators*…. New York: Doubleday. 2. "Memorandum o cjeloživotnom učenju". 2000.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

MENADŽMENT U OBRAZOVANJU

Naziv predmeta: Menadžment u obrazovanju		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-114
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika:	Ime asistenta:	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 1 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 45	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	15	55	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Opći cilj je osposobiti studente za upravljanje i rukovođenje procesima u obrazovnim sistemima, kao i za upravljanje odgojnim i obrazovnim ustanovama u lokalnom okruženju i na univerzalnim principima savremenog menadžmenta. Specifični cilj je jačanje kompetencija upravljanja ljudskim potencijalima, uključujući sisteme evaluacije, unaprijeđenja i razvoja osoblja, kako nastavnog, tako i nenastavnog. Poseban fokus je na učenicima.	
1.2. Ishodi učenja	Nakon uspješnog savlađivanja ovog predmeta, student će biti u stanju da: Planira i organizira nastavni proces u skladu sa potrebama učenika i mogućnostima ustanove; Kritički analizira postojeće prakse upravljanja odgojnim i obrazovnim ustanovama i predlaže efikasnije modele; Razvija saradnju sa drugim ustanovama i koristi dostupne resurse za unaprijeđenja odgojnog i obrazovnog rada; Vrši samoevaluaciju i evaluaciju rada kolega i ustanove, te gradi institucionalnu kulturu kvaliteta; Vrši evaluaciju nivoa ostvarenja institucionalnih planova i ciljeva, kao i ostvarenja učenika.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Pojmovno određenje menadžmenta u obrazovanju
	2. Sedmica	Posebnosti vođenja u vaspitno-obrazovnim institucijama / školama.
	3. Sedmica	Upravljanje – osnova za kvalitetno ostvarivanje planiranih zadataka
	4. Sedmica	Karakteristike procesa savjetovanja: stvaranje dobrih odnosa, kongruencija, empatija, i dr.

	5. Sedmica	Organizacijski menadžment
	6. Sedmica	Menadžment ljudskih potencijala
	7. Sedmica	Rekapitulacija
	8. Sedmica	Ciljevi, dugoročno planiranje i organizacija, kontrola operativnih postupaka
	9. Sedmica	Strategijski menadžment (dugoročni) i menadžment funkcija
	10. Sedmica	Menadžment znanja i globalno tržište znanja
	11. Sedmica	Stilovi vođenja u školskom menadžmentu
	12. Sedmica	Kompetencije za menadžment u školi; Planiranje i kontrola rada
	13. Sedmica	Tehnike identifikovanja prioriteta Uloga evaluatora, metode i pristupi evaluaciji i donošenja odluka
	14. Sedmica	Direktor, školski pedagog i razredni starješina kao menadžeri
	15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave		1. eks katedra	70 %
		2. prezentacije	20 %
		3. gosti predavači	10 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. esej	30 %	7. sedmica
	2. nastavne aktivnosti	20 %	tokom semestra
	3. završni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Stjepan Staničić, Menadžment u obrazovanju, 2006. god. Rijeka.
3.2. Dodatna literatura	1. Oljača M, Samorazvoj i samoaktualizacija Filozofski fakultet, 2003.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

KUR'ANSKA PARADIGMA ODGOJA MLADIH

Naziv predmeta: Kur'anska paradigma odgoja mladih		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-115
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Izet Terzić	Ime asistenta:	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 1 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 45	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	15	55	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Svrha i cilj poslaničke misije Muhammeda, a.s., je odgoj ljudi i afirmacija njihovih pozitivnih (moralnih) osobina. U tom pogledu Kur'an časni nudi širok spektar odgojnih metoda, jer je on prije svega, knjiga odgoja (edeba). Kur'an, kao *knjiga koja sadrži objašnjenje za sve* te *navodi odgovor i najljepše objašnjenje* na svaku zapitanost, nudi i efikasan odgojno/obrazovni model. Kur'anski odgojni model uključuje svaku vrstu svoga raznovrsnog diskursa: savjete, upozorenja, prijetnje, obećanja, kazivanja, rasprave, portrete odabranih ličnosti; ukratko, Kur'an odgaja svakim svojim ajetom i iskazom. To je model koji govori o epistemologiji i ciljevima odgoja, odgojnim područjima, sadržajima, metodama i sredstvima, zatim o formativnim, kontekstualnim i hronološkim specifičnostima odgoja.	
1.2. Ishodi učenja	Student će po polaganju biti upoznat sa *kur'anskom paradigmom odgoja mladih* i kur'anskim odgojnim modelom. Student će biti u stanju taj model prenositi na mlade u svom radu, ali i biti u stanju da istraživački samostalno istražuje ovu oblast i nudi rješenja za svakodnevna devijantna ponašanja.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Upoznavanje i uvod u osnove kur'anskog odgojnog modela

1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	2. Sedmica	Odgajanje čovjeka (insana) – središnja tema Kur'ana
	3. Sedmica	Osobenosti kur'anskog odgojnog modela
	4. Sedmica	Kur'anske paradigme odgoja: Adem, a.s., kur'anski tekstovi, njihovo tumačenje i analiza
	5. Sedmica	Čovjek – biće kojem su ukazane počasti (*makhluq mukarrem*); *Halifetullah* – Božiji namjesnik na zemlji; Kur'anski tekstovi
	6. Sedmica	Kur'anske paradigme odgoja: Ibrahim, a.s., kur'anski tekstovi, njihovo tumačenje i analiza
	7. Sedmica	Rekapitulacija
	8. Sedmica	Kur'anske paradigme odgoja: Jusuf, a.s., kur'anski tekstovi, njihovo tumačenje i analiza
	9. Sedmica	Značaj kur'anskih kazivanja u odgoju mladih
	10. Sedmica	Odgojna dimenzija kur'anskih naredbi (farzova)
	11. Sedmica	Odgojna dimenzija kur'anskih zabrana (harama)
	12. Sedmica	Dijalog kao sredstvo kur'anskog odgoja mladih
	13. Sedmica	Kur'an i humanizacija čovjeka
	14. Sedmica	Muhammed, a.s., - najljepši uzor mladima; kur'anski tekstovi, njihovo tumačenje i analiza
	15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

	Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra	75 %
	2. prezentacije	20 %
	3. gosti predavači	5 %

		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. esej	30 %	7. sedmica
	2. nastavne aktivnosti	20 %	tokom semestra
	3. završni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Ali Abdulhalim Mahmud: *Osnovi islamske pedagogije*, IPF, Zenica, 2007., 2. Safvet Halilović: *Kur'anska antropologija*, Zenica, IPF, 2009.
3.2. Dodatna literatura	1. Muhammed Jasin: *Priroda čovjeka u islamu*, Libris, Sarajevo, 2003.; 2. Šefik Kurdić: *Islamski bonton*, IPA, Zenica, 2005.; 3. Ibn Džema'a, *Edebul-'alimi vel-mute'allimi*, arapska izdanja.; 4. Murad Hofmann, *Islam kao alternativa*, Sarajevo, 1996.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

ODGOJ, OBRAZOVANJE I ISLAMSKA PRAVNA MISAO

Naziv predmeta: Odgoj, obrazovanje i islamska pravna misao		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-118
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Muharem Štulanović		Ime asistenta:
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 1 V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 45

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	15	55	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	O terminima odgoja i obrazovanja, njihovim istoznačnicama i sinonimima daćemo terminološka i znanstvena objašnjenja i eksplikacije a onda se posvetiti terminu „islamska pravna misao“ da kroz jednu historijsku i sadržajnu analizu progovorimo o ovoj tematici. Ujedno studenti će se upoznati i s putem kojeg su utrli islamski učenjaci, nebrojena plejada naučnika i mislioca islamske provenijencije, u području pravne znanosti ostavljajući tragove po čitavom islamskom svijetu i svjetskoj civilizaciji na različitim svjetskim jezicima, i to se ne smije zanemariti jer bi to vodilo na put zaborava vlastititog identiteta i odlazak na marginu civilizacije umjesto da se iz najveće svjetske baštine - islamskog fikha - proizvede savremena pravna legislativa iz fundamenta koji već postoji a tragove ima u hiljadama knjiga i naučnih radova što nije zabilježila historija prava u ovakvom omjeru i kolosalnosti ni na jednom drugom prostoru niti je doživila ijedna druga civilizacija u jednoj epohi ljudskog bivstvovanja.	
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita iz ovoga predmeta student će biti u stanju da prepoznaje status kojeg imaju odgoj i obrazovanje u islamskoj pravnoj misli i da ta saznanja koristi u svom radu. Studetni će moći primjeniti konceptualno i apstraktno razmišljanje, uz visok nivo sposobnosti i kreativnosti, čime se omogućava kritička ocjena trenutnog istraživačkog i akademskog rada na najvišem nivou u datoj disciplini.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Definicija nauke i njena veza s religijom; karakteristike naučnog pogleda na svijet; islamska jurisprudencija (fikh) i njena pravna misao; terminološka definicija fikha; obrazovanje, odgoj, edukacija, pedagogija;

		obrazovno odgojni proces; ciljevi i područja obrazovanja i odgoja odraslih; neke istorijske istine i kontroverze u domenu odgoja i obrazovanja; obrazovanje i odgoj kao kategorije superiornosti čovjeka nad melekima; obrazovno-odgojni sistem u islamskom društvu; džamija kao sakralni prostor i univerzitet;
	2. Sedmica	Odnos konvencionalne i islamske religijske pedagogije, "obrazovno-odgojni " i "odgojno-obrazovni proces", konvencionalni i doktrinarni pristup, refleksija odgoja i obrazovanja, organiziranost i namjera (nijjet) odgoja i obrazovanja; odgoj adoloscenata i odraslih, doktrinarno-historijski aspekt odgoja u islamu; ljudska, vjerska prava i odgoj, odgoj i edukacija u savremenoj pedagogiji; obaveza učenja i edukacije, afektivni cilj učenja;
	3. Sedmica	naučna misao i znanost u islamu; misao i znanost u Kur'anu; i'džazul-Kur'an - Božanska fenomenologija kur'anske misli; Prvo: fenomen navješćenja budućnosti u kur'anskoj misli, Drugo: fenomen stila i djelovanja kur'anske rječi i misli na slušaoca;
	4. Sedmica	Treće: fenomen naučnog i'džaza kur'anske riječi i misli; naučna misao i znanost u sunnetu Poslanika islama, Fenomen misli i naučnog i'džaza hadisa, utjecaj islamske misli na Evropu, pravnošerijatski aspekt odgoja i obrazovanja u islamskoj pravnoj misli;
	5. Sedmica	Islamska pravna misao; značenje termina „kodifikacija" islamske pravne misli i njen kratak historijski pregled; epohe razvoja islamske pravne misli;
	6. Sedmica	Veliki umovi islamske pravne misli, utemeljitelji mezheba i centri njihovog djelovanja, 1. Ebu Hanife, En-Nu'man b. Sabit (80-150. g. po h.) - utemeljitelj pravne misli hanefijskog mezheba; 2. Malik b. Enes (93-179. g. po h.) - utemeljitelj pravne misli malikijskog mezheba; 3. Muhammed b. Idris Eš-Šafi'i (150-204. h.) - utemeljitelj pravne misli šafijskog mezheba; 4. Ahmed b. Hanbel Eš-Šejbani (164-241) - utemeljitelj pravne misli hanbelijskog mezheba; islamska pravna misao od pojave „Medželle" do danas;
	7. Sedmica	Razlozi sporenja islamskih pravnika i disperzija islamske pravne misli; najvažniji uzroci pravnog sporenja, specifičnosti islamske pravne misli; ideja i logika razlaza u islamskoj pravnoj misli; promjena i fleksibilnost propisa zbog promjene vremena; utjecaj 'urfa na pravna sporenja, polisemija, analogija u funkciji razlaza;

	8. Sedmica	Savremeni trend islamske pravne misli;
	9. Sedmica	Islamska pravna misao i upotreba metode ciljeva i intencija (mekasid) s posebnim osvrtom na hanefijski mezheb;
	10. Sedmica	Različiti pristupi i škole u islamskoj pravnoj misli
	11. Sedmica	Metodologija škole Novih Bukvalista
	12. Sedmica	Metodologija škole Novih Mu'attila
	13. Sedmica	Metodologija umjerene škole srednjeg puta
	14. Sedmica	Islamska pravna misao i fikh fikcija
	15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra		75 %
	2. prezentacije		20 %
	3. gosti predavači		5 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. esej	30 %	7. sedmica
	2. nastavne aktivnosti	20 %	tokom semestra
	3. završni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Muharem Štulanović, *Odgoj, obrazovanje i islamska pravna misao.*
3.2. Dodatna literatura	1. Prijevodi i komentari Kur'ana na bosanskom jeziku. 2. Ali Abdulhalim Mahmud: *Osnovi islamske pedagogije*, IPF, Zenica, 2007. 3. Muhammed Jasin: *Priroda čovjeka u islamu*, Libris, Sarajevo, 2003. 4. Ibn Džema'a, *Edebul-'alimi vel-mute'allimi*. 5. Murad Hofmann, *Islam kao alternativa*, Sarajevo, 1996.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

INTENCIJE ISLAMSKOG PRAVA

Naziv predmeta: Intencije islamskog prava		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-117
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Sulejman Topoljak		Ime asistenta:
Broj sati nastave sedmično: 2P + 1V		Ukupan broj sati nastave semestralno: 45

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	15	55	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog predmeta jeste upoznavanje studenata sa intencijama i ciljevima islamskog prava - Šerijata, da svaki propis islama ima svoju funkciju i cilj, uočljivi ili skriveni razlog, intenciju i svrhu koju islam želi realizirati, a sve radi postizanja dobrobiti za čovjeka i otklanjanje štete od njega. Nadalje, cilj je upoznati studente sa razvojem ove naučne discipline, njenim nosiocima i protivnicima, načinima i metodama spoznaje intencija i važnosti takve spoznaje za savremeno tumačenje i primjenu šerijatskih propisa, te koristi za muslimanski ummet i ljudsku zajednicu u cjelini.	
1.2. Ishodi učenja	Studenti će pokazati sistematično razumijevanje i savladavanje znanja filozofije islamskog prava koje se proširuje i/ili nadograđuje sa nivoom dodiplomskog studija.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Važnost i značaj nauke o intencijama u islamskom pravu, historijat, definicija, srodni izrazi i predstavnici.
	2. Sedmica	Pitanje razložnosti propisa kod islamskih učenjaka, pravila razložnosti i značaj tog pitanja u odnosu na univerzalnost šerijata.
	3. sedmica	Utemeljenost intencija, njihova podjela i metode njihova otkrivanja kod islamskih učenjaka.
	4. sedmica	Segmenti primjene intencija, pravila njihove primjene i način zaštite.
	5. sedmica	Odnos intencija i njihovih sredstava i pravila koja ih regulišu.

	6. sedmica	Intencije kao platforma za ljudska prava i slobode, međuregijski dijalog, jedinstvo ummeta i univerzalnost šerijata.
	7. sedmica	Rekapitulacija/Test
	8. sedmica	Broj intencija, vrste njihove kontradiktornosti i prevazilaženje iste.
	9. Sedmica	Autoritativnost intencija i njihov mjesto među izvorima šerijata
	10. Sedmica	Razumijevanje intencija u savremenom dobu, škola bukvalista, škola srednjeg puta i škola modernista.
	11. Sedmica	Šatibijeva teorija intencija, suština i filozofija.
	12. Sedmica	Intencijski idžtihad, uvjeti i značaj
	13. Sedmica	Uloga intencija u islamizaciji nauka i pozitivizaciji islamskog prava u savremenom društvu.
	14. Sedmica	Budućnost *meqāṣida* kao posebne discipline ili dijela nauke o *uṣūli fiqhu.*
	15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra		80 %
	2. prezentacije		10 %
	3. gosti predavači		10 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. esej	20 %	7. sedmica
	2. kolokvij	30 %	13. sedmica
	3. završni pismeni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Sulejman Topoljak, *Intenecije šerijata i inetncijski idžtihad*, Novi Pazar, 2016. 2. Ahmed Er-Rejsuni, *Ciljevi Šerijata*, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2009.
3.2. Dodatna literatura	1. Mohammad Hashim Kamali, *Maqasid al-Shari'ah (Intencije Šerijata)* pojednostavljeno, CNS, Sarajevo, 2009.

	2. Jasser Auda, *Intencije Šerijata (Vodič za početnike),* CNS, Sarajevo, 2009. 3. Gamal Eldin Attia, *Towards realization of the Higher Intents of Islamic law,* The International institute of Islamic Thought, London-Washington, Muhammed (bez godine izdanja) 4. Et-Tahir ibn Ašur, *Meqāṣiduš-Šeri'a el-islamijje,* Daru Sehnun lin-nešri vet-tevzi', Tunis, 2006. 5. Jusuf El-Karadavi, *Smisao šerijatski propisa*, prevod: Sulejmna Topoljak, Novi Pazar, 2014.

4.OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

HADISKE OSNOVE ODGOJA MLADIH

Naziv predmeta: Hadiske osnove odgoja mladih		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-118
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: prof. dr. Fuad Sedić	Ime asistenta:	
Broj sati nastave sedmično: 2P + 1V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 45	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	15	55	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Govor Allahovog Poslanika s.a.v.s., kao i njegov životni put (hadis) tretiraju se drugim izvorom islama. U njemu su neizmjerne mudrosti koje su putokaz svim ljudima do Sudnjeg dana bez obzira na njihovu životno dob. Uz izbor tekstova koji tretiraju odgojno-pedagoške mjere mladih obratiti pažnja na Poslanikove, s.a.v.s, metode u liječenju i odvikavanju ljudi od raznih vrsta ovisnosti koje su bile uprisućene u tadašnjem društvu. Obzirom na trijumfalan uspjeh tih Poslanikovih, s.a.v.s., metoda, cilj ovoga predmeta je studenti nauče Poslaničke, s.a.v.s., metode i da iste koriste u radu sa ovisnicima od brojnih anomalija koje susrećemo u našem društvu.	
1.2. Ishodi učenja	Studenti će moći pokazati sistematično razumijevanje i savladavanje znanja o raznovrsnim metodaa Poslanikovog odgoja raznih grupacija s kojima se susretao, a posebno sa omladinom. Stečeno znanja će moći primjenjivati u svom svakodnevnom djelovanju i komunikaciji s ljudima i u praktičnom radu.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Definisanje osnovnih pojmova: hadis-sunnet, Poslanik, odgoj
	2. Sedmica	Historijski prikaz Poslanikovog djelovanja
	3. Sedmica	Izazovi džahilijjetskog doba i sredina koju je zatekao
	4. Sedmica	Odgoj u sferi vjerovanja, kroz namaz, post, zekat i hadž

	5. Sedmica	Odgoj u komunikaciji prema mlađima i starijima
	6. Sedmica	Komunikacija sa djecom, ženama i rodbinom
	7. Sedmica	Rekapitulacija i I kolokvij
	8. Sedmica	Komunikacija sa komšijama, širom zajednicom i uključivanje u društvenu zajednicu
	9. Sedmica	Komunikacija sa učenim i sa neznalicama
	10. Sedmica	Komunikacija sa roditeljima i tazbinom
	11. Sedmica	Odgoj u sferi međuljudskih odnosa
	12. Sedmica	Odgoj djeteta u Islamu (moralni, tjelesni, intelektualni, društveni i politički)
	13. Sedmica	Usmjeravanje djeteta i upošljavanje njegovih kapaciteta
	14. Sedmica	Odvikavanje od droge, alkoholizma, duhana, nemorala i slično
	15. Sedmica	Rekapitulacija i II kolokvij

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave		1. eks katedra	25 %
		2. interaktivna nastava	50 %
		3. prezentacije	15 %
		4. gosti predavači	10 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. I kolokvij	20 %	7. sedmica
	2. II kolokvij	20 %	15. sedmica
	3. Nastavne aktivnosti	10 %	tokom semestra
	4. završni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. *Knjiga o odgoju* (El-Edebul-mufret) Muhamed ibn Ismail El-Buhari, prijevod Armin Abaza, Mostar. 2. Abdulfettah Ebu Gudde: *Poslanik kao učitelj i njegove metode u podučavanju*, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2003.
3.2. Dodatna literatura	1. Mahmud, dr. *Osnovi islamske pedagogije* - Elementi islamskog pedagoškog tretiranja formativnog perioda djetinjstva i mladosti, El-Kelimeh, Novi Pazar: 2008. 2. *Kulturna naobrazba daije* – Jusuf Karadavi Halid M. Halid: Humanost Muhammeda*, a.s*., Sarajevo, 1984.; 3. Martin Lings: *Muhammed, život Vjerovjesnika islama zasnovan na najranijim izvorima*, Connectum, Sarajevo, 2004., 4. Karen Armstrong: *Muhammed, Poslanik za naše vrijeme*; Buybook. Sarajevo, 2008. 5. Šefik Kurdić, *Pedagogija Muhammeda, a.s.* Zenica.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

LINGVOSTILISTIKA KUR'ANA

Naziv predmeta: Lingvostilistika Kur'ana		Šifra predmeta: IPF-IV18-M-119
Nivo: II ciklus	Godina: I	Semestar: I
Status: Izborni		Broj ECTS kredita: 5
Ime nastavnika: doc. dr. Hajrudin Hodžić	Ime asistenta:	
Broj sati nastave sedmično: 2 P + 1 V	Ukupan broj sati nastave semestralno: 45	

Ukupno opterećenje studenta izraženo u satima:

Predavanja	*Vježbe*	*Samostalno učenje*	*Esej*	***Ukupno***
30	15	55	25	**125**

1. O PREDMETU

1.1. Cilj predmeta	Ovladavanje najšire shvaćenim pojmom *i'gazul-Qur'an* (Kur'anske nenadmašnosti), a posebno upoznavanje sa najvažnijim teorijama o *i'gazul-Qur'an*.	
1.2. Ishodi učenja	Nakon položenog ispita iz ovoga predmeta student će biti u stanju da ispravno shvata fenomen kur'anske nadnaravnosti, da ga koristi u svakodnevnom shvatanju kur'anskih poruka i crpljenju i prenošenju novih poruka u svom vjeroučiteljskom i imamskom pozivu.	
1.3. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema	
1.4. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. Sedmica	Kratka historija najznačajnijih pogleda na pojam *i'gazul-Qur'an*;
	2. Sedmica	Fonostilistika Kur'ana;
	3. Sedmica	Najznačajnije sličnosti i razlike između Kur'ana i arabljanskog pjesništva;
	4. Sedmica	Pojam i stilska vrijednost završetaka ajeta (*fawasil*);
	5. Sedmica	Ritam ajeta; ritamske varijacije; Stanke;
	6. Sedmica	Semantičko bogatstvo kur'anske leksike;
	7. Sedmica	Rekapitulacija
	8. Sedmica	Melodijska smjenjivanja u ajetima; muzikalnost Kur'ana;
	9. Sedmica	Derivacija; Alegorijski izraz Kur'ana; Metaforizacija;
	10. Sedmica	Sintaktostilistika Kur'ana: Sintaksička teorija ajeta i sura; unutarnja povezanost sura;

	11. Sedmica	Grafostilematika Kur'ana: tedžvid i stil; vokalizacija kur'anskog teksta; stilska vrijednost tačaka i stanki;
	12. Sedmica	Poetika kur'anskog kazivanja; Različiti načini u građenju strukture kazivanja;
	13. Sedmica	Kur'anske parabole; Promjena perspektive;
	14. Sedmica	Dramski i filozofski dijalog; Stapanje dijaloških formi; Monolog;
	15. Sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		Opis aktivnosti (%)	
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra		70 %
	2. prezentacije		10 %
	3. gosti predavači		20 %
		Učešće u ocjeni (%)	*Termin (sedmica)*
2.2. Načini i termini ocjenjivanja studenata	1. esej	10 %	10. sedmica
	2. I parcijalni ispit	20 %	7. sedmica
	3. II parcijalni ispit	20 %	14. sedmica
	4. završni ispit	50 %	17. sedmica

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Latić, Džemaludin, *Stil Kur'anskog izraza*, El-Kalem, Sarajevo, 2002.
3.2. Dodatna literatura	1. Muftić, Teufik, *Klasična arapska stilistika*, Sarajevo, 1985. 2. Abu Zahra, Muhammad, *al-Qur'an – almu'giza al-kubra*, Kairo, 1970.

4. OSIGURANJE KVALITETE

Putem anketiranja studenata o kvaliteti rada nastavnog osoblja na kraju semestra.

5. NAPOMENE

-

MAGISTARSKI RAD

<table>
<tr><td>Puni naziv predmeta:</td><td>Magistarski rad</td></tr>
<tr><td>Šifra predmeta:</td><td>IPF-IV18-M-299</td></tr>
<tr><td>Godina studija:</td><td>I</td></tr>
<tr><td>Semestar:</td><td>II</td></tr>
<tr><td>ECTS bodovna vrijednost:</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Radno opterećenje studenta:</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Za cijeli semestar:
<table>
<tr><th>Rad s mentorom</th><th>Samostalni rad</th><th>Priprema izlaganja i odbrane rada</th><th>TOTAL</th></tr>
<tr><td>30</td><td>670</td><td>50</td><td>750</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Matični studijski program/odsjek:</td><td>Religijska edukacija, Odsjek Islamska vjeronauka</td></tr>
<tr><td>Status predmeta:</td><td>Obavezni</td></tr>
<tr><td>Predmeti koji su preduslov za polaganje:</td><td>Položeni svi predmeti predviđeni studijskim programom.</td></tr>
<tr><td>Ciljevi predmeta:</td><td>Cilj izrade završnog rada jeste osposobljavanje studenta za samostalno provođenje eksperimentalnih i/ili teorijskih istraživanja u oblasti islamske vjeronauke, obradu postignutih rezutata i prezentiranje istih.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja:</td><td>Student je osposobljen za samostalno istraživanje, izvođenje zaključaka i argumentacije, pisanje naučnog rada i kritički primjenjuje prethodno stečena znanja i vještine, promišlja i upoređuje dostupne informacije i podatke, te na taj način doprinosi promociji univerzalnih vrijednosti religijskim tumačenjem realnosti.</td></tr>
<tr><td>Sadržaj predmeta:</td><td>Izrada samostalnog magistarskog rada.</td></tr>
<tr><td>Način i termin provjere znanja:</td><td>Javna odbrana magistarskog rada.</td></tr>
<tr><td>Objašnjenje načina provjere znanja:</td><td>Nakon prijave i usvajanja teme magistarskog rada od strane Nastavno-naučnog vijeća, kao i imenovanja mentora, urađenog rada u skladu sa zahtjevima i propisima Univerziteta u Bihaću pristupa se odbrani pred tročlanom komisijom.
Komisija ocjenjuje način prezentacije rezultata, kvalitet napisanog magistarskog rada, te formira konačnu ocjenu. Odbrana magistarskog rada je javna.</td></tr>
<tr><td>Osnovna literatura:</td><td>Prema instrukcijama mentora.</td></tr>
<tr><td>Preporučena literatura:</td><td>Prema instrukcijama mentora.</td></tr>
<tr><td>Značajne napomene:</td><td>Zahtjeva se korištenje APA referentnog sistema citiranja.
Magistarski rad se pored jezika naroda u BiH može pisati i na stranom jeziku, u skladu sa dogovorom sa mentorom.</td></tr>
</table>

Osiguranje kvaliteta:	*Provjera originalnosti korištenjem softvera za provjeru plagijarizma;* *Javnost rada - oglašavanje rada 30 dana prije odbrane;* *Izvještaj Komisije;* *Ocjena rada;* *Samoevaluacija iskustava studenta.*